

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PÉCO-UTCA 49

A király kitartásra buzdítja a nemzetet

A király elismerése a nemzet teljesítményei iránt — Az angolok veresége Bullecourtnál — A franciák támadásai a Monte d' Hiver-nél meghiúsultak — Az entente-csapatok a három napos Cserna-csatában súlyos veszteségeket szenvedtek

A király a nemzethez

A Budapesti Közlöny holnapi száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves gróf Tisza!

Mögöttünk vannak immár a harmadik háborús tél szenvedései és bár több hónap választ el az aratástól, a beállott tavasz mégis nem egy irányban enyhít helyzetünket. Ki kell tartanunk az új termésig és ha nagy áldozatok árán is, minden bizonynyal kitartunk.

Szivem sugallatát követem, amidőn a nemzethez szölok e nehéz időkben, hogy kifejezzem, mennyire átérzem minden szenvedését és meleg köszönetet mondjak azért az áldozatkészségért és türelemért, amellyel a háboru súlyos megpróbáltatásait viseli. Hálásan méltányolom mindazt, amit az ország egész lakossága szellemi és anyagi erejének csodálatraméltó megfeszítésével véghezvitt, a mezőgazdának, iparosnak, bányásznak, szóval a gazdasági munka bátor és kitartó harcosainak erőfeszítéseit, akik a haza fennállásáért és hecsületéért küzdő hősöknek bizonyultak és benső köszönettel emlékezem meg a hazafias nők példás magaviseletéről, akik e nehéz időkben állhatatosság és a gazdaság terén kifejtett tevékenységük és a felebaráti szeretet érvényének hathatós gyakorlása által örök időkre kiérdemelték a haza elismerését.

Elvárom mindenkitől, hogy megértve e nagy időknek mindnyájunkat munkára hívó parancsszavát, minden erejét megfeszítve fog a jövőben is dolgozni és bizalommal, a jövőre irányított pillantással kérem mindnyájunkra a gondviselés bőséges áldását. Kísérje őket a haza érdekeinek szentelt további munkálkodásukban egy mielőbb eljövendő kor bizakodó reménye.

Megbizom Önt, hogy ezt a nemzet tudomására hozza.

Kelt Laxenburgban, 1917 évi május hó 8-ik napján.

KÁROLY s. k.

Tisza s. k.

Bécsből táviratozzák, hogy a király Clam-Martinitz osztrák miniszterelnökhöz hasonló tartalmu kéziratot intézett.

Höfer jelentése

Budapest, május 11. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Nincs lényeges esemény.

OLASZ HARCTÉR.

Az Isonzo alsó folyásánál mindkét részen élénk repülőtevékenység.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Nincs lényeges esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, május 11. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadserege: A tüzérség tevékenysége tegnap az egész arrasi harcvonalon mindkét részről nagy heveséget ért el. Az angolok részleges előretörései Fresnoynál, Roexnél és Monchy és Cherisi között eredménytelenek maradtak. — Az ellenség megkísérelte, hogy Bullecourt-átkarózással elfoglalja; nagy veszteségeivel visszavertük.

A német trónörökös hadserege: Aránylag nyugodt délelőtt után este felé a harci tevékenység Soissons és Reims között ismét fokozódott. Különösen a soissons-laoni uton, Craonnetől mindkét oldalt, az Aisne — Marne csatorna mentén, a Champagneban és helyenkint az Argonneokban is fejlődött ki erősebb tüzérségi harc, mindenféle kaliberű ágyúk részvételével. A franciák hevesebb támadásai a Mont d' Hiver és a corbeny — berry

au hac-i út között, valamint Prosnésnél kudarcot vallottak.

Albrecht württembergi herceg hadserege: Különös esemény nem volt.

Május 10-én légi harcban és a földről irányított elhárító tüzelésünkben az ellenségnek 18 repülőgépe és 1 kötött léggömbje zuhant le. Richthofen báró hadnagy a 22-ik, Gontermann hadnagy a 20-ik ellenfelét győzte le.

KELETI HARCTÉR.

A harci tevékenység csekély maradt.

Macedon arcvonala: A franciáknak és szerbeknek a Cserna és a Vardar között megújult támadási kísérletei az entente-csapatokra nézve veszített csata sorsán már nem tudtak változtatni. A támadásokat teljesen visszavertük. A csapatok jelentéseiből kiderült, hogy az ellenség három napos sikertelen támadásaiban rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Német repülő London fölött

Hága, május 11. A Reuter-ügynökség jelenté:

Május 27-én ellenséges repülőgép 10 bombát dobott Londonra. Egy férfi meghalt.

Az olasz hadsereg téli veszteségei

Lugano, május 11. Egy olasz képviselő kijelentette, hogy az olasz hadsereg a tél folyamán fagyás, lavinakatasztrófák és betegeskedések folytán 90,000 embert veszített havonkint, köztük 2000 tisztet.

A parasztok a munkástanács mellett

Stockholm, május 11. Magánjelentések szerint a vidéken legalább is oly erős a fölháborodás Miljukow háborus jegyzéke ellen, mint a fővárosban. Ötvenkét nagyobb orosz város munkástanácsa táviratilag fejezte ki szimpátiáját a munkástanács iránt. Miljukow

URANIA

Szombaton, május 12-én

A Gyimesi vadvirág.

100 arannyal jutalmazott népszimű.

Írta: Gécz István.

Főszereplők:

Balánka János

Terkulya Mihály

Órzsé, a felesége

Szántó Etelka

Imre, a fiuk

Földesi Lajos

Mária, a leányuk

Őzv. Fábriáné

Papp Mária

Gyurka, a fia

Osváth Gyula

Rab P. Péter

Ferkó Gyula

Magdolna, a leánya

Gombos Jolán

stb., stb., stb.

A zenét az „Együttérzés”

teljes zenekara szolgáltatja.

Ehrlich József karmester

Előadás kezdete

8 órakor.

Jegyek az Uraniaiban

válthatók reggel 9

órától.

APOLLO

Ma, szombaton:

Előadások kezdete:

6 és 8 órakor

rendes helyekkel.

TÖVISES ÚT

egy orvos regénye

4 felvonásban.

Kitűnő

kisérő

műsor!

WOLFF

elleni erélyes föllépése alkalmából és támogatását ígerte meg a netaláni összetűződések esetére. A nyugati kormányzóságok Minszkben ülésező parasztkongresszusának üdvözlő táviratát, amely kijelentette, hogy elítéli a háborus politikát és támogatást ígér a munkástanácsnak, igen nagyra értékelik. Pétervárott azt hiszik, hogy a parasztszövetségek túlnyomó többsége hasonló álláspontot foglal el. Szibériában a kormányra nézve szintén kedvezőtlen a hangulat.

Az entente demarchea Pétervárott

Genf, május 11. A *Journal des Débats* követei, hogy a szövetségesek erélyesen lépjenek föl Pétervárott az ellen, hogy az ideiglenes kormány külügyi kérdésekben további engedelményeket tegyen.

Az orosz forradalom vezetői nemzetközi konferenciára hívják a világ népeit a béke ügyében

Stockholm, május 11. Pétervárról táviratozzák: A munkás- és katonatanács közli:

A munkás- és katonaképviselők tanácsának végrehajtó bizottsága május 9-iki ülésén kimondta, hogy:

1. megragadja a kezdeményezést egy nemzetközi szociálista konferencia összehívására;

2. e konferencián való részvételre felszólítja a nemzetközi proletáriátus mindama pártjait és frakcióit, amelyek a munkástanácsnak a világ népeihez intézett felhívásával közös alapon állanak;

3. külön bizottságot állít össze a végrehajtó bizottság és a szociálista pártok képviselőiből, hogy a konferenciát szervezzék és programját kidolgozzák;

4. közvetlenül felhívást intéz a világ népeihez és külön felhívást a szövetséges államok szociálistáihoz a békéről és a konferencia egybehívásáról;

5. A végrehajtó bizottság megbizottakat küld a semleges és szövetséges országokba, hogy érintkezésben álljanak a szociálistákkal és külön megbizottakat küld Stockholmba, hogy a konferenciát előkészítsék;

6. a konferencia egy semleges államban fog összeülni;

7. a végrehajtó bizottság nélkülözhetetlen feltételnek tekintti, hogy szabad oda- és visszautazást engedjenek minden pártnak és minden frakciónak kivétel nélkül és ebben az irányban beható előterjesztést intéz valamennyi kormányhoz és határozottan követeli, hogy a többségi csoportok nyilvánosan követeljék a kormányaiktól, hogy a kisebbségi tagoknak is engedjék meg az elutazást.

A munkástanács e pétervári határozatának megérkezése után nyomban összeült a Stockholmban időző nemzetközi szociálisták konferenciája, hogy a munkástanács határozatával szemben állást foglaljon. E tanácskozás eredményéről ma este kommunikét tesznek közzé.

Reuter-hír a stockholmi konferenciáról

Berlin, május 11. A Reuter-ügynökség a következő tendenciózus és kiszínezett jelentést közli:

A *Nieuwe Rotterdamsche Courant* jelenti Havreból: Az angol sajtóiroda közli, hogy a stockholmi konferenciának távolról sem lesz olyan jellege, mintha a nemzetközi szociálista iroda ülése volna. A belgák vissautasították, hogy a német szociálistákkal tanácskozzanak, akik szolidárisoknak jelentették ki magukat a császári kormánnyal. Az angol munkáspárt vezetői is elhatározták, hogy nem mennek

Stockholmba, hanem a belgák és franciák mellé állanak. Tehát ha a konferencia össze is ül, csak a németek, osztrákok, magyarok, bolgárok és néhány semleges vesznek részt benne, a zimmerwaldi irány egyes képviselőin és az orosz szociálistákon kívül.

A munkástanács általános harci szünetet követel

Rotterdam, május 11. A „Daily Mail” jelenti Pétervárról: A munkás- és katonatanács általános harci szünetet követel az összes orosz frontokon mindaddig, amíg a nép és a hadsereg leszavazott az új kormányforma és a béke kérdésében.

A stockholmi konferencia

Stockholm, május 11. Branting elnökletével összegyűltek a konferencia delegátusai. A konferencia tagjai rokonszenvvel üdvözlötték a pétervári munkás- és katonatanács kezdeményezését, amely a még ingadozó pártokat közös akcióra akarja bírni. A bizottság elhatározta, hogy a német delegátusokkal május hó 15-én és a folytatólagos napokban, a finn delegátusokkal 18-án és a folytatólagos napokban fog tárgyalni.

A kormány ajánlata a munkástanácsnak

Stockholm, május 11. Pétervárról táviratozzák: Abból az alkalomból, hogy a kormány kormányra hívta mindazokat, akik eddig az ország kormányzásában részt nem vettek, Lwow herceg miniszterelnök levelet intézett Cseidzéhez, amelyben fölhívja, hogy a kormány ezen nyilatkozatát közölje a munkás- és katonatanácsal és a dumával további intézkedés végett.

Lugano, május 11. A *Corriere della Sera* jelenti Pétervárról: A munkás- és katonatanács végrehajtó bizottsága 3—4 taggal képviselteti magát a kormányban. A megbizottak tárca nélküli miniszterek lesznek.

A munkások eltávolítása Pétervárról

Genf, május 11. A *Temps* jelenti Pétervárról: Kornilow rendelete értelmében a muniációs gyárakat kitelepített Pétervárról, hogy ezzel a lázongó munkásokat eltávolítsák.

Föllázadt orosz helyőrségek

Stockholm, május 11. Helsingfors, Kronstadt és Schüsselburg helyőrsége föllázadt, a tiszteket elcsapták. Mindhárom helyőrség hódolatát nyilvánította a munkás- és katonatanácsnak.

Parasztlázadások Oroszországban

Köln, május 11. A *Kölnisch Zeitung* jelenti: Oroszországban parasztlázadások voltak. Az egyik kormányzóságban a nemesi és parasztbirtokokat kifosztották, a vetéseket átszántották. A vasutakon és a Volga-hajókon az erőszakosságok forgalmi akadályt idéztek elő. — Számos városban a rablások napirenden vannak.

Megszűnt a deportáció

Stockholm, május 11. A kormány megszüntette a száműzetéssel és deportálással járó büntetéseket és helyettük 3 évi börtönbüntetést állapított meg.

Tüntetés

az amerikai nagykövetség ellen

Stockholm, május 11. A *Birsewija Wjedomosti* írja: A tüntető tömeg a amerikai nagykövetségi palotát le akarta rombolni, csak a

katonáknak s a rendőrségnek sikerült ezt megakadályozni.

Zavargások Miljukow jegyzéke miatt

Stockholm, május 11. Miljukow jegyzékének kibocsátásakor az egész országban zavargások voltak. Moszkvában a gyári munkások forradalmi dalokat énekelve, vörös zászló alatt vonultak végig az utcákon. Délután az 55-ik gyalogezred a fő kormányzósági palota elé vonult. A katonák azt mondták, azért teszik ezt, hogy a munkás- és katonatanácsot megvédelmezzék. Közben ezt kiáltották:

— Le a miliciával!

— Le az ideiglenes kormánnyal!

— Adjatok nekünk cárt!

Hazaárulás vádja Nikolajevics Miklós ellen

Stockholm, május 11. A *Ruszkije Slowo* írja: A kormány Nikolajevics Miklós és Nikolajevics Szergiusz ellen köteleességszegés és hazaárulás miatt vádat fog emelni.

Kokowczew szabadlábban

Genf, május 11. Pétervári távirat szerint Kokowczew volt miniszterelnököt szabadlábba helyezték.

Az olaszok részt vesznek a stockholmi konferencián

Lugano, május 11. Az olasz szociálista pártvezérek elhatározták: amennyiben az elkövetkező események nem tennék lehetetlenné, részt vesznek a stockholmi konferencián.

A pétervári angol és francia nagykövet

Stockholm, május 11. Pétervári jelentések szerint Buchanan pétervári angol nagykövet egy finnországi sanatoriumba ment üdülni.

Kopenhága, május 11. Az orosz lapok jelentik, hogy a pétervári francia nagykövetet visszahívták.

A helyzet Olaszországban

Zürich, május 11. Olasz táviratok Olaszország helyzetét zavarosnak tüntetik föl. A nép rétegeiben forrongás fenyeget. — Sonnino állása megrendült.

Összeesküvés Venizelos ellen

Genf, május 11. A Havas-ügynökség jelenti Szalonikiból: A rendőrség Venizelos ellen összeesküvést fedezett föl. Kilenc embert elfogtak, akik megvallották, hogy az összeesküvés központja Athénben van, ahol a katonák és polgárok bizottságot alakítottak a Venizelos ellen elkövetendő merénylet ügyében. Fontos teleplezéseket várnak.

Ujabb 21,000 tonna

Berlin, május 11. — A Wolff-ügynökség jelenti:

Az Atlanti-óceánon elsüllyesztettünk 4 gőzöst és 3 vitorlást 21,000 tonnatartalommal.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Rágalmak a német katonák ellen

Berlin, május 11. A birodalmi gyűlésen ma ismét szóba került az a vád, hogy a németek az elesett katonák zsirját kifőzik. A hirt először a franciák terjesztették. — Legutóbb azonban az angol alsóházban a kormány képviselője is kijelentette, hogy a hír nem lehetetlen. Németország — mondta ezekre Zimmermann — az ellenséges államokban semmit sem tehet ez ellen, de a semleges külföldön intézkedett a rágalmazók felelőssége vonása iránt.

A német esti jelentés

Berlin, május 11. A Wolff-ügynökség jelenté május 11-én este:

A nyugati frontokon a helyzet változatlan.

Az ellenség merényletével a központi hatalmak gazdasági ereje ellen

Gyujtogatásra és rombolásra felbujtatott ellenséges hadifoglyok

Néhány nap előtt egy szinte hihetetlen kísérletet fedeztek föl. *Hadifoglyok útján megakarták károsítani a központi hatalmakat.* Katonai parancs formájában utasítva lettek a hadifoglyok, hogy becsempészett eszközök segédelmével, megfelelő utasítások szem előtt tartásával üzenek „sabotage“-t, tegyék tönkre a vetést, gyujtogassanak, vagyis okozzanak minél több gazdasági kárt a központi hatalmaknak. Ez a kísérlet csak örült agy szüleménye lehet. Céljuk érdekében ellenségeink titkos irást használnak, amelynek papirlapokra írott külsőét élelmiszerekbe dugva csempésznek be a hadifoglyotáborokba. Az egyik hadifogoly címére érkezett csomagban egy kalács volt és ebbe nem kevesebb, mint öt ilyen papirlap volt belesítve. Az utasításokat tartalmazó papirlapok gépirásúak. Külsőjük után itélve nagyobb tömegben készültek. Nyilvánvalóan minden hadifoglyotáborban terjesztik vagy terjesztették őket, vagyis az a tervük, hogy egy rendszeres „sabotage“-t szervezetet létesítsenek a hadifoglyok között.

Az említett fölfedezéssel egyidejűleg bel- és külföldi jelentések is érkeztek. Ezek szerint a hadifoglyok már a tavalyi földművelési munkálatoknál is szándékosan rongálták meg a vetést és a zsenge növényeket.

A hadifoglyoknak csempészett cédulák a következőképp vannak szövegezve:

Kártételekre és rombolásokra vonatkozó utasítás.

Csináljatok a gazdáknál dolgozó munkások közt propagandát, tanítsátok ki őket, miképp kell a vetőburgonya csíráját pálcával kiszurni. Csokoládétekeresekben, kalácsokban apró, megfelelő készületeket fogtok kapni. — Kenjétek be a műhelyben levő gépeket a melékelt fogpéppel. Az esetben, ha gyujtogatásra szolgáló szereket, vagy marhavészt előidéző labdacsokat használhattok, feleljetek tiústént. Ha használhattok, úgy a legközelebbi csomagban megkapjátok a labdacsokat és a többi szereket. Olvassátok el a labdacsookban levő utasítást. Kaphattok tízvést okozó kis készületeket is, mely a helyszínen elhelyezve, csak 3—5 óra múlva működik. Helyezzétek el nagy gazdaságokban, vasuti kocsiokban, indulásra kész vonatokban. Gazdaságoknál előbb a labdacsokat adjátok az állatoknak és csak azután gyujtogatni. Az állatokat erre majd másutt fogják elhelyezni és ezzel megfertőzik a többi állatot is.

Gondoljatok mindent jól meg és a szerint cselekedjétek. Munkátok, siker esetén, meg lesz jutalmazva. Közöljétek velem mielőbb egy koholt címet, ahova az ellenőrzés kikerülésével különböző csomagokat küldhetek. — Minden rombolásról értesítetek levélben vagy levelezőlapon, hogy följegyezhessem a jutalomjegyzékbe. Irjátok meg, mire van szükségtek és akkor nagy mennyiségben fogom küldeni az anyagot. Odáig kell vinnetek a dolgot, hogy minden parancsnokságnál lángok martalékává legyenek a gazdaságok és hogy az állatokat a tűz pusztítsa el. Kísérleljétek meg mindent! A német népre hulló korbácsütésként fog ez az ellenségeinkre hatni. Avassatok a dologba néhány bizalmas barátot is, ha lehet. Nagyszerűen fogtok így a győzelem és a haza érdekében működni!

Ha közöltétek velem a szervezet megalakulását, a legközelebbi csomagban megkapjátok a szereket, feleljetek rögtön.

A mezőgazdasági munkásoknak a vetés és termés elpusztítására adott utasításokat pontosan be kell tartaniok. Buzdítottok őket

mindenféle pusztításra, rombolásra. Az utasítások katonai parancsnak tekintendők. Mind-egyik barátunkat megjutalmazzuk.

Utasítás a burgonya elpusztítására.

Vetőburgonya. Néhány fekete foltos, beteg burgonyát ki kell válogatni. Ha a vetőburgonya már együtt van, a hóját könnyedén megkarcoljuk, és aztán az egészséges burgonya belét összedörzsöljük a beteg burgonya foltos részével. Ha lehet, úgy a burgonya csírája körömmel, késsel, egy darab fával, vagy a csokoládétekeresben, kalácsban stb.-ben küldött készületekkel eltávolítandó.

Burgonyaszüret. A beteg burgonya már a kapálásnál összekeverendő az egészségesrel és a beteg burgonya gaza az egészségesre szórando.

A pajtában levő burgonya. Keverjétek össze a beteg burgonyát az egészségesrel.

Szereztek, ha lehet, kénsavat. Ha a burgonyát kénsavval leöntjük, azzal megakadályozzuk a csírázást.

Mindezeket a műveleteket elvégezhetitek a nélkül, hogy a németek észrevevénék. Egy rossz termés ér annyit, mint egy veszített csata. Ti a hazáért dolgoztok.

Igyekeztek néhány meghitt, óvatos, hallgatag barátot szerezeni, akik hajlandók a nevéket velünk közölni. Irjanak és cselekedjenek. Dolgozzatok csendben, vezessétek a munkát és osszátok meg a barátok közt. A hadifoglyotáborokat jól a kezetekben kell tartani. Lehet, hogy a németek letörésére valamennyitekre szükség lesz. A szervezetet a személyetekre bízott szolgálatnak kell tekinteni. A velünk való összeköttetést bármikor el kell magatoktól háritani tudni.

Kártételek és rombolások.

Válasszátok ki a megfelelő embereket és tanítsátok ki őket, hogy miképp végezzenek a gazdaságban levő állatokkal és miképp okozhatnak pl. hajtógépek teleszórásával, rövidzárlat előidézésével károkat a gyárakban és hogyan lehet katonavonatok kisiklását előmozdítani. — Pusztítsatok pályaudvarokat, katonai táborokat, állami épületeket, lóistállókat, hadigyárakat. Keressetek e célra elszánt, de a mellett hallgatni tudó embereket.

„Jelentsétek föl a kötelességmulasztókat és azokat ép oly mérvben fogjuk büntetni, mint a vitézeket jutalmazni.“

A központi hatalmaknál nagykiterjedésű sabotage létesítését célzó egész berendezése nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy ez a mozgalom a hadifoglyok közt ne folytatódjék. Minthogy az utasítás szövege szerint: „az utasítások katonai parancsnak tekintendők“, úgy nyilvánvalóan az a szándék forog fenn, hogy az utasítás átvevőjét egy bizonyos kényszerhelyzetbe sodorja. Tekintve, hogy ipartelepeinknél, gazdaságainknál meglehetősen nagyszámu hadifogly van foglalkoztatva, igen nagy a veszély, hogy a hadifoglyok

az utasítás betartásával még egyes, elvétett esetben is nagy károkat okozhatnak. — Az a tény, hogy a hadifoglyokat katonai parancs formájában halálbüntetést maga után vonó cselekmények elkövetésére biztatják, elég bizonyíték arra, hogy milyen mérhetetlen lelkiismeretlenséggel járnak el ellenségeink. — A központi hatalmak számára azonban létkérdés az ilyen szervezkedési kísérletnek már csírájában való elfojtása és a saját biztonságunk követelte intézkedések megtétele. Németország például már beszüntette a francia hadifoglyok csomagpostáját és ehhez hasonló intézkedésre lesz szükség a mi hadifogly táborainkban és munkahelyeinken is.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 13-án, az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Kacsó János segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Kozlovics Kiss László segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Ferenczy Károly segédlelkész, 11 órakor Kacsó János segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Módos Sámuel hittanhallgató; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Nemess István segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Erdélyi Sándor segédlelkész; az Árpád-terti templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az Ispóty-templomban délelőtt 9 órakor prédikál Kelemen Gyula segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Nemess István segédlelkész; a városi szegényházban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. Vasárnap délután fél 6 órakor a Kossuth-utcai templomban vallásos estély lesz. — A kollégiumi oratóriumban délután 5 órakor prédikál Módos Sámuel hittanhallgató. — A Kossuth-utcai templomban délelőtt 11 órakor ifjúsági istentisztelet lesz.

Az ág. hitv. ev. templomban az istentiszteletet Szuchovszky Zoltán Gyula, esperességi segédlelkész végzi.

— **Elvitték a nagytemplom harangjait.** — Ma délelőtt emelték ki a nagytemplom tornyából a két harangot, amelyet hadicélokra vett igénybe az állam. Oriási közönség nézte végig a műveletet, amikor a némávan tett két harang lassan himbálózva a levegőben ereszkedett le a drótkötélen majdnem évszázados helyéről, hogy a békét hirdető hangok helyett halált ordítson ellenségeinkre. A közönség a harangokat, amelyek körül egész nap nagy tömeg állott, fölvirágozta. A harangokat holnap szállítatja el a katonaság. A nagytemplomban csak két harang maradt: a Rákóczi-harang és még egy másik.

— **A 10-én megtartott gyermek-előadás** iránt oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy ezt közkívánatra holnap megismételteti a rendezőség az Apollóban délelőtt fél 11 órai kezdettel. Városunk gyermekművészei és művésznői szerepelnek az előadáson. A szebbnél szebb, látványosabb látványosabb számok közül különösen kiemelkedik egy filmmel egybekötött „Babaforradalom“ c. mozsizkeccs, amelynek szintén a kis művészek a szereplői. — Az előadás felülemelkedik a megszokott nivón is. Jövedelmét a debreceni háziezredek kötelelébe tartozott és elesett hősök árváinak felsegítésére és részben a szegény gyermekeket felruházó Polgári Asztaltársaság és a tanító-árvák javára fordítják. Jegyek már csak kevés számmal kaphatók az Apollo pénztáránál és Aczél Henrik modern antiquariumában. 5 személyes páholy az első sorban 15 K, a többi sorokban 12 K. Második hely a földszinten 3 K, az első hely 2 K. Ajánlatos a nagy érdeklődés miatt a jegyekről előre gondoskodni.

— **Városi közgyűlés előtt.** A jog- és pénzügyi bizottság szombat, 12-én délután 3 órakor Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöklelte alatt ülést tart, amelyen több, a közgyűlés elé kerülő ügyet tárgyalnak le.

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana-sósorszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15,000,000 palack Diana-sósorszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénység nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ilyen rövid idő alatt ilyen páratlan népszerűségre, közkedveltségre tegyen szert s ennnyire nélkülözhetelenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana-sósorszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziszserben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana-sósorszesz, házából ki nem hagyja fogyni

Ára 1-30 fillér. Kapható mindenütt. Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi Részvénytársaság Budapest, V., Nádor-utca 6.

— A Forrai-család gyászja. Súlyos gyász érte a Forrai-családot. Özvegy Forrai Henrikné Korpeles Franciska urnő Budapesten 73 éves korában tegnap meghalt. Temetése a Kerepesi-úti izraelita halottasházból 13-ikán, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz. Az elhunytban Forrai Ernő, Forrai Sándor, Forrai Miklós, Forrai András és Forrai József édesanyjukat gyászolják. A haláleset széles körökben keltett mély részvétet.

— Értésítés. A m. kir. kormány által május 10-én kibocsátott új zárórendelettel kapcsolatban a t. közönség tudomására hozzuk, hogy a Világítási Vállalat részéről sem világításra, sem motorhasználatra nem áll fenn semmi külön korlátozás és a zárórendelet határai között a gáz és villamos szabadon használható. Debrecen, 1917. május 12. Debrecen sz. kir. város. Világítási Vállalata.

— Menetszárad a Katona-Otthonban. A debreceni Katona-Otthon ma megvendégelte a 2. honvédszázadot menetszáradát. Az ünnepélyes alkalomkor Ebner ezredes lelkesítő szép beszédet intézett a katonákhoz. Megható, lelkes beszédet mondott Ferenczy Gyula dr. egyetemi tanár, a Katona-Otthon igazgatója is akinek fia szintén emenetszáradal megy a harctérre.

— Kitiüntetés. A király Lawitzka Aladárnak, a debreceni katonai állomásparancsnoknál beosztott nyug. alezredesnek a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a hadikiérménnyel adományozta, továbbá elrendelte, hogy Szunyoghi Albert 2. honvédszázadbeli századosnak a legfelsőbb dicséret elismerés a kardok egyidejű adományozásával tudtul adassék.

— Az új záróra. Rostás István rendőrkapitány a következő közlést adta ki:

Tudomásvétel végett értesíti a rendőrfőkapitányság az érdekelteket, hogy a mai naptól kezdve azon kávéházak és vendéglők, amelyeknek zárórája 11 órában volt meghatározva, 12 óráig, azon vendéglők és korcsmák, amelyeknek zárórája 10 órában volt meghatározva, 11 óráig tarthatnak nyitva. Az összes üzletek 7 órakor zárandók, kivéve az élelmiszer üzleteket és az állami egyedárusággal foglalkozó üzleteket, amelyek 8 órakor zárandók. Színházak és mozgószínházak továbbra is délután 5 órától 10 óráig játszhatnak. Kaszinók és társaskörök zárórája 12 óra. Részletes hirdetményt később bocsát ki a rendőrség.

Ma este már nyitva is voltak a kávéházak és vendéglők és a közönség boldogan élvezte az egy órát.

— Mi a Perocid? Miután rézgálic nincs elegendő mennyiségben és amit a kereskedésekben árulnak, megfizethetetlenül drága, így a szőlők a legnagyobb veszedelemben forognak. Szerencsére a rézgálicon kívül van még egy anyag, mely a peronospora ellen jó sikerrel használható és ez a Perocid; miként azt több éves kísérletek Németországban és Ausztriában beigazolták, ahol a legjelesebb szakértők évek óta ajánlják. Nálunk a M. kir. ampelologiai intézet hívta fel rá saját beható kísérletei alapján a szőlőbirtokosság figyelmét. A Perocid vízben könnyen oldható fehér föld, melynek oldata éppen úgy közömbösítő mésszel, mint a rézgálic, hogy permetezni lehessen vele. Közömbösítés nélkül a Perocid-oldat nem használható, mert perzsel s így tönkre tenné a szőlő lombját, akár a rézgálic. — A Perocid 35% hatékony anyagot (cerföldoxydot) tartalmaz. E szerint kell az oldatot készíteni és a közömbösítést véghezvinni. De túl sok méz alkalmazása sem jó, mert ezáltal a Perocid gombaölő hatása csökken. A Perocid ható ereje körülbelül fél akkora, mint a rézgálicé, tehát ebből ugyanezen eredmény eléréséhez még egyszer annyit kell venni, mint a kékköböt. Tekintettel arra, hogy a Perocid jóval olcsóbb a rézgálicnál, dacára az erősebb oldatnak, még mindig sokkal jobban jön ma ki a gazda vele, mint a legolcsóbb (állami) rézgáliccal. Az „Allgemeine Zeitung” 46-ik számában a múlt évben sok helyen végzett kísérletekről számol be a Perocid használhatóságáról. S különösen kiemeli, hogy a legirappánsabb hatást ott érték el, hol a Perocidot csekély mennyiségű (1/2%) rézgáliccal használták. A hatása a tiszta rézgálic-oldat eredményét is felülmúlja.

— Vennék kéz alatt 2—3 darab villanylustert. Választ kérek a kiadóba „Luster” jelűre.

— Felhívás a rézgálic kiváltására. A városi gazdasági ügyosztály a rézgálic-utalványokat bezárólag a hó 15-én (vasárnap) déli 11 óráig adja ki. Ennélfogva felhívjuk az érdekelteket, hogy utalványukat a fenti időpontig a gazdasági ügyosztálynál (városház, I. emelet, 26. sz.) mulhatatlanul váltsák ki. Gazdasági ügyosztály.

— Grenadinok, ruhavásznak, nyári ruhaselymek nagy választékban Frank Sándor nődivat cég új helyiségében, Ferenc József-ut 42. Telefon 12-56.

— Halmágyi divatházában nyári divat aljak és pongyolák minden kivitelben nagy választékban.

— Takarékoskodás a petroleummal. — Márk Endre udvari tanácsos polgármester a kereskedelemügyi miniszter leirata folytán felhívja a város közönségét, hogy világító közlaj készletével takarékoskodjék, mert lakások világítására petroleum a május 1-től augusztus 31-ig terjedő időre előreláthatólag kiutaltatni nem fog.

— Selyem gummikabátok és trikó kabátok remek színében, nyaksálak nagy választékban érkeztek Frank Sándor nődivat cég új helyiségébe, Ferenc József-ut 42. — Telefon 12-56. szám.

— Elsőrangú, modern és legnagyobb molykár elleni biztosító és megóvó beraktározási vállalat, Szent Anna-utca 3. Teljes, tisztelettel Végh Gyula. Telefon 593.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZOMBAT: *Vengerkák*, színmű.

A színházi iroda hírei. Ma, szombaton, a Vengerkák színmű van műsorra tűzve az eddigi szereposztásban. — Vasárnap két előadás. Délután mérsékelt helyarákkal Mánás Miska operett kerül színpadra. Este az idei szezon slágerét, a Csárdáskirályné operettet tűzte ki az igazgató előadásra. — Kedden közkívánatra a Vengerkák.

Az Uránia ma a hadijótekonyság szolgálatába szegődött. Mozgóképelőadás nem lesz. Este nyolc órai kezdettel a Gyimesi vadírg népszínmű műkedvelő előadása lesz, melynek jövedelme a hadsegélyző hivatalt és a Vörös Kereszt egyletet illeti. Jegyelővétel reggel 9 órától.

Terje Vigen, Ibsen megrázó erejű balladája, amely ma felette aktuális, hisz az angolok brutalitásáról szól, nagy tetszést aratott az Uránia mai bemutatóján. Ezen nagyszabású attrakció holnap, vasárnap kerül újra műsorra, miután ma, szombaton, mozgóképelőadás nincs, mert jótekonycélú előadás van az Urániában.

A Színházi Figaro új száma a feltűnést keltő intim képsorozatban Horváth Nusit otthonában mutatja be kis kutyájával, a Duncival s közli még Kassay Károly humoros alakításának képét, Rettegny, Várnay arcképeit, stb.

Szent László Püspök-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes

Kénes hévíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszabású nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel, uszástani, napfürdő, homokkura.

Fürdőismertetőt küld az igazgatóság. ROMZSIR ALAJOS a fürdő bérlője.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szöveg hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra hazaközölsémegek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Singer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Eladó a Varga-utca 30. sz. ház. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Tégla-kertben 2674 négyszögöl beltelek. Kossuth-kertben 8 hold teljes természetben levő körülkerített szőlő. Varga-kertben Keleti-sor 7. szám alatt 1 hold körülkerített beltelek rajta levő 60 méter hosszú deszkahaldállal.

Továbbá Hajduböszörményi határban tiszapolgári útszélén 250 magyar hold réti birtok fekete föld gazdasági épületekkel ellátva vasúti állomástól 18 kilométerre kőut.

Haszonbérbe kiadó vagy eladó Monostorpályi határban az állomástól 1 kilométerre, Debrecenből 1 óra járásra 500 hold jó homok szántóföld 5 holdastól 50 holdig parcellákban is.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Irodal teendőkben jártas jó írással bíró kisasszonyt keresünk. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Eladó közel a központhoz egy I. emeletes épület, 3 nagy modern lakással. Cim a kiadóhivatalban.

Egy kifutó fiú és egy kifutó leány felvétetik Piac 40. Kezimumkaüzlet.

Villatellek eladók a sestakert lelejen. Értekezhetni Péterfia-utca 16., I. em.

Eladó földek Az Ondódon 3 h. 1000 -01 és a Csucsán 8 hold föld eladó. Értekezhetni Péterfia-utca 16., I. em.

Zálogcédlát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert vesznek és olcsón eladók Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Eladó az István-gőzmalom mellett egy nyaraló-telek, 3 szobás laképülettel. Cim a kiadóhivatalban.

Nagy jövedelmű bérház (600 -01) a legforgalmasabb helyen eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Munkásember

felvétetik állandó évi munkára. Cim a kiadóhivatalban.

Somossy László cég

Hajduvármegye szállítója.

A Debreceni Házi-ipar gyönyörű készítményeinek kizárólagos raktára.

Bluzok — Ruhák — Párnák Készításkák stb.

Tekintse meg a kirakatot.

Rézgálicot

egyedül a

Perocid (35 százalék Cerföldoxid tartalommal) helyettesíti, mint egyetlen hatásos szer.

A peronospora elleni védekezésben a Perocid immár nélkülözhetetlen szer, mely helyes alkalmazás mellett a legjobb sikerrel használható.

A m. kir. Ampelologiai Intézet a Perocid elkészítését szakszerűen előírta, mely készítés módja feltétlenül betartandó, mert a kívánt eredmény csak az oldat helyes készítése mellett várható.

Nyomatott használati utasítások kaphatók.

Kinek elegendő rézgálic nem áll rendelkezésére, helyesen teszi, ha a két szert együtt alkalmazza, mely esetben 100 liter vízhez elegendő 2 kg. Perocid és fél kg. rézgálic. E két szer együttes hatása, minden körülmények között a legbiztosabb.

Perocid ára: 100 kiló 210 korona ingyen hordóval. 1 kiló 2.20 korona.

Kapható: Kontsek Géza fűszer és magkereskedésében Debrecen, Kossuth-utca.